Zaterdag 2 October 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 4019

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon.....)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 1.50 per maand [Aruba f 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers f 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Britten in Lucera en San Severo.

Bommen op Hagen in het Ruhrgebied.

W. Averell Harriman tot U. S. A.-Ambassadeur in Rusland benoemd.

Rode leger neemt Tsjerikov.

Noordamerikaans-Duits luchtgevecht boven Zwitserland na aanval op München.

„NAAR ROME".

Een officiële zegsman van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika zeide: „De Geallieerden gaan thans in volle vaart naar Rome. Intussen baant het 5e leger zich een weg vooruit en bevindt zich reeds ver ten Noorden van Napels. De weg naar Rome ligt open" (Londen, (AP) 2.10).

DE OPMARS VAN HET VIJFDE LEGER.

Een bericht van de Britse radio hetwelk werd opgevangen door de Colombia Broadcasting System zeide: „Ontzaggelijke strijdkrachten worden opgehoopt om de opmars van het vijfde leger naar het Noorden te bespoedigen en zelfs tijdens de dagen voordat de Duitse verdedigingsgordel gebroken werd, waren de wegens, kilometers ver achter de front-linie bezet met tanks, kanonnen en vrachtwagens welke wachtten op het woord: „Voorwaarts".

In een uitzending van het front zeide een correspondent: „Het grootste gewicht van onze opmars naar Napels werd gedragen door de Britse troepen die vol vuur en enthousiasme voorttrokken". (New York (AP) 1.10).

GEALLIEERDE INTREDE IN NAPELS.

De Colombia Broadcasting System ving een verslag op over de Geallieerde intrede in Napels door Robert Dunnit, correspondent van de British Broadcasting Corporation. Dunnit zeide: „Hedenmorgen traden de troepen van het vijfde leger Napels binnen. Ze vonden de beschoten stad gezuiverd van den vijand, die zich tot het laatst had vastgeklampt aan alle mogelijke verdedigingsstellingen buiten de stad en die zich toen snel terugtrok over de vlakten in het Noorden. Na onze doorbraak in de heuvel-passen ten Noorden van Salerno verwachtten wij spoedig Napels te zullen bereiken, maar de uiteindelijke voortgang ging veel vlugger dan iemand hier had kunnen verwachten". (New York, (AP) 1.10).

NAPELS TE HERSTELLEN.

Radio-Algiers zeide, dat volgens Marine-experts in het Geallieerde Hoofdkwartier de haven van Napels, wat betreft de meest belangrijke aspecten, binnen acht dagen hersteld kan worden. De radio zeide dat de Duitsers „verduiveld slim" te werk zijn gegaan bij de vernieling van de haveninstallaties en dat er slopingen gedurende enige tijd gaande waren zowel in de stad als in de haven. (New York, (AP) 1.10).

ROOSEVELT OVER DE VAL VAN NAPELS.

„En nu naar Rome om den Paus te bevrijden".

President Roosevelt deelde mede, dat het volgende doel van de Geallieerde strijdkrachten in Italië is om Rome, het Vaticaan en den Paus te bevrijden als op een Kruistocht. Hierbij zal — zo deelde hij mede — zoveel mogelijk de vernieling van kostbare gebouwen en monumenten vermeden moeten worden.

De President was op zijn persconferentie enigszins sceptisch gestemd over de nieuwsberichten, dat de Duitsers hun volgende linie misschien bij Rome zullen vestigen nu de Geallieerden Napels zijn binnengetreden. Hij zeide niet te geloven, dat zelfs Eisenhower weet waar de vijand vervolgens zal pogen stand te houden.

Roosevelt zeide drie minuten vóór het begin van zijn persconferentie, dat hij van Eisenhower het nieuws ontving, dat de Geallieerde troepen Napels zijn binnengedrongen. De President zeide, dat er één ding is, dat hij kan verklaren: dat de opmars natuurlijk zal worden vervolgd en dat elke poging door de Geallieerden gedaan zal worden om te voorkomen dat schade aan Rome en het Vaticaan zal worden aangericht. Zij doen al het mogelijke om te vermijden dat de strijd zal leiden tot de verwoesting van Rome.

Roosevelt zeide: „Het is duidelijk, dat de Duitsers Rome bezetten en dat het Vaticaan omringd is. De Duitse troepen bevinden zich in de zuilengang rondom het St. Pietersplein hoewel ik niet wil beweren, dat de Heilige Vader direct belaagd wordt. Men is echter niet geheel vrij als men op zijn voorerf troepen heeft die alle binnenkomenden en uitgaanden inspecteren".

Roosevelt zeide, dat de Geallieerde opmars in Noordelijke richting beoogt om Rome, het Vaticaan en den Paus te bevrijden en men hoopt, dat Rome's monumenten, heiligdommen en historische plekken kunnen worden genomen zonder dat zij vernield worden. Hij legde er evenwel de nadruk op, dat de Duitsers en niet de Geallieerden daarover hebben te beslissen. Toen hem gevraagd werd of hij het mogelijk achtte, dat de Duitse legers zullen trachten de Geallieerden tot de vernieling te lokken, zeide hij, dat dit zeer wel mogelijk is (Washington, (AP) 1.10).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„Te land: Gisteren werd de succesrijke opmars van het 5e leger voortgezet. Behalve de verovering van Napels, welke reeds gemeld werd, kwam men gestadig vooruit ten Oosten van die stad. De troepen van het 8e leger hebben San Severo en Lucera bezet en rukten ten Noord-Westen van deze steden voort.

Te water: Nachtbommenwerpers vielen pontonbruggen te Grazzanise en de kustweg te Formia in de afgelopen nacht aan. Tijdens alle verrichtingen van gisteren en in de afgelopen nacht werden 11 vijandelijke vliegtuigen vernield. 14 Onzer vliegtuigen worden vermist". (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 2.10).

WATERKANT VAN NAPELS VERNIELD.

De Geallieerde troepen, die Napels binnendrongen, vonden de waterkant vernield, doch de rest van de stad in behoorlijke staat. Generaal Mark Clark kwam in de namiddag van gisteren de stad binnen. De Geallieerde troepen werden op uitbundige wijze verwelkomd door de bevolking (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 2.10).

FRANS COMMUNIQUÉ.

In hevige gevechten hebben onze strijdkrachten den vijand gedwongen overal grond af te staan en zijn stellingen, welke van belang zijn voor de verdediging van Bastia, te verlaten. In het Noorden hebben Marokkaanse Goumiers de San Leonardo pas veroverd. Oprukkend langs de rij bergtoppen, welke Bastia in het Westen beheerst, bereikten zij de toegangswegen van de Teghime-pas op de weg van Saint Florent naar Bastia. Verder naar het Zuiden hebben Marokkaanse troepen de San Stefano pas bestormd en gevangenen gemaakt. Ook werden enkele kanonnen en grote hoeveelheid materiaal veroverd. Alle vijandelijke pogingen om de pas te heroveren, faalden. In de Golo-vallei hebben wij Barchetta (Cola) en Carogno veroverd. Ons offensief heeft bevredigend voortgang. In de namiddag van 30 September werd een formatie van ongeveer 10 vijandelijke bommenwerpers in het gebied van Ajaccio aangevallen door Franse gevechtsvliegtuigen en Frans luchtdoelgeschut. 6 Machines werden nabij Bastia neergehaald. Binnen twee dagen, op 29 en 30 September, hebben onze gevechtsvliegtuigen in totaal 17 overwinningen behaald. 2 Onzer vliegtuigen worden vermist (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 1.10).

ROOSEVELT OVER NA - OORLOGSE LUCHTVAART.

President Roosevelt zeide op een persconferentie, dat de positie van de luchtvaart na de oorlog reeds maandenlang door de Regering bestudeerd wordt en dat hij zowel Churchill het ermede eens zijn, dat er vrijheid in de lucht moet zijn. Hij zeide, dat ook besprekingen over de luchtvaart hebben plaatsgevonden met andere Geallieerde Regeringsoverheden.

De President gaf als zijn mening te kennen, dat de binnenlandse luchtvaart het eigendom moet zijn van de respectieve landen. Voorts zeide hij, dat de lijnen voor vervoer van vracht en passagiers over het algemeen in particuliere handen moeten zijn. Er zouden hierin enige uitzonderingen kunnen bestaan waar het wenselijk is de lijn uit te breiden naar enig gebied waarmede een particuliere maatschappij geen winstgevende verbinding zou kunnen onderhouden. In zulk een geval stelde Roosevelt een Regeringslijn of misschien een lijn der Verenigde Landen voor (Washington, (AP) 1.10).

LUCHTSTRIJD BOVEN ZWITSERLAND.

Een communiqué van het Zwitserse leger deelde mede, dat Duitse gevechtsvliegtuigen en Noordamerikaanse Vliegende Forten omstreeks het middaguur strijd leverden boven Zwitserland, tengevolge waarvan enkele vliegtuigen neerstortten. Het aantal is niet vastgesteld. Het communiqué zeide, dat het Zwitserse luchtdoelgeschut definitief een Vliegend Fort neerschoot.

Er werden bommen geworpen in verschillende delen van Oost-Zwitserland, doch deze richtten slechts materiële schade aan. In verschillende steden klonk het alarm (Bern, (AP) 1.10).

GEALLIEERDE VLIEGTUIGEN BOVEN HONGARIJE.

Een bekendmaking uit Boedapest zeide, dat Engelse en Noordamerikaanse vliegtuigen in de namiddag van Vrijdag in opeenvolgende golven over het Zuidoostelijk deel van Hongarije vlogen. Op de terugreis ontweken de meeste vliegtuigen Hongarije (Londen, (AP) 1.10).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 1 October hebben onze troepen in de richting van Mogilev hun opmars voortgezet en 10 tot 20 kilometer vordering gemaakt. Zij staken de rivier Sozh over en veroverden de stad Tsjernikov alsook meer dan 340 andere plaatsen, waaronder Krasnopolye, districts-centrum van het Mogilev-gebied, 17 grote dorpen en het spoorwegstation Osavets.

In de richting van Gomel vervolgden onze troepen hun offensief en rukten zij in sommige sectoren 10 tot 15 kilometer vooruit. Hierbij werden meer dan 100 plaatsen genomen, waaronder 15 grote.

In de richting van Vitebsk zetten onze troepen hun aanvallende gevechten voort en veroverden zij meer dan 20 plaatsen, waaronder 3 grote.

Op 30 September ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 79 Duitse tanks. 59 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweergeschut (Moskou, (AP) 1.10).

DUITSE DUIKBOTENBEDREIGING WEER TOEGENOMEN.

De Duitse duikboten zijn teruggekeerd voor de slag van de Atlantische Oceaan met een nieuw soort torpedo, dat dodelijk en doeltreffend is. Dit meldden meer dan honderd schipbreukelingen van tot zinken gebrachte Geallieerde koopvaardijschepen, die aan het begin van deze week aan land gezet werden. Zij zijn slachtoffers van de eerste grote Duitse duikbootaanval in de Noordatlantische Oceaan in bijna vier maanden. Er zijn Noordamerikaanse, Britse en Noorse zeelui onder. Zij vertelden van aanvallen door „hele troepen duikboten" en van een geregelde slag tussen de duikboten en de Geallieerde vlooteenheden. In deze slag ging de Canadese torpedojager St. Croix verloren met zijn gehele bemanning van 147 op 1 na. De duikboten kwamen aan de oppervlakte om Canadese lange afstands Liberator bommenwerpers te bestrijden. (Een Oostelijke Canadese haven, (AP) 1.10).

CANADESE TORPEDOJAGER VERLOREN.

Het Canadese Ministerie van Marine maakte bekend dat de Canadese torpedojager St. Croix getorpedeerd werd terwijl het op convooi-dienst was. 146 Mannen vonden hierbij de dood. De bekendmaking legde de nadruk op, dat Duitse duikboten weer jacht maken op Geallieerde voorraad-routes in het Noordelijk deel van de Atlantische Oceaan. Zij gaf geen biezonderheden maar herinnerde wel aan de verklaring welke Churchill in het Lager Huis aflegde in een overzicht van de oorlog op 9 September, waarin hij verklaarde dat op dat ogenblik een convooi op Atlantische Oceaan werd aangevallen. Met deze torpedering werd het aantal Canadese torpedojagers, welke sedert het begin van de oorlog getorpedeerd zijn, gebracht op 4. (Ottawa, (AP) 1.10).

Het nieuws van vandaag.

Het 5e leger snelt nu voort over de weg naar Rome in achtervolging van de vluchtende Duitsers, die blijkbaar geen krachtige verdediging zullen opwerpen vóór Rome. President Roosevelt zeide gisteren op een persconferentie, dat de Eeuwige Stad, het Vaticaan en de Paus bevrijd moeten worden en dat de Geallieerde opmars dit beoogt. Het ligt evenwel aan de nazies om te beslissen of Rome al dan niet vernield zal worden omdat de Geallieerden zoveel mogelijk haar verwoesting zullen trachten te voorkomen. Mussolini's republikeinse regering, die blijkens een bericht uit Stockholm niet eens door Finland erkend werd, heeft weliswaar Rome tot open stad verklaard. Maar duidelijk is, dat de beslissing bij de nazies ligt.

Het Britse 8e leger, dat langs Italië's Oostkust voortrukt, heeft de steden Lucera en San Severo bezet en gaat verder in Noordwestelijke richting. De Duitsers beweren, dat het 8e leger krachtig versterkt wordt via de havens Taranto en Brindisi en Berlijn vreest, dat een invasie van de Balkan op het program staat.

Het communiqué van het Joegoslavische Bevrijdingsleger deelde mede, dat de stad Gorizia in Noord-Italië belegerd wordt en hevige verliezen aan de Duitsers worden toegebracht.

In de Aegeische Zee meldt Caïro bombardementen op de vliegvelden van het eiland Rhodes.

Gisteren vlogen Noordamerikaanse Vliegende Forten naar München in het Zuiden van Duitsland. Bij de terugkeer werden zij door Duitse jagers onderschept boven Zwitserland zodat hier een verwoed luchtgevecht ontstond. Er vielen bommen op verschillende Zwitserse plaatsen en het Zwitserse luchtdoelgeschut trad in werking.

Ook togen Noordamerikaanse vliegtuigen naar Roemenië waar pamfletten omlaag geworpen werden — anders niet. Hongarije geraakte in verband hiermede in alarmtoestand.

De Russen zetten hun offensief aan het Centrale front onverminderd voort. In de richting van Mogilev staken zij de rivier Sozh nog op een nieuwe plaats over en veroverden de stad Tsjerikov. Over de strijd verder naar het Zuiden verstrekt het Russische communiqué geen biezonderheden. Volgens Berlijn is er echter een felle strijd gaande ten Zuid-Oosten van Zaporozhe waar de Russische aanvallen tot nu toe zouden zijn afgeslagen met grote verliezen.

Onze reis naar Aruba en Curaçao volkomen geslaagd, zegt Pater Kuypers.

De Surinaamse Provicarius over de Surinamers in Curaçao.

Lof over C. P. I. M. en Lago.

„Veel had ik mij van mijn reis naar Curaçao voorgesteld", aldus Pater Stephanus Maria Kuypers C.ss.R., Provicarius van Suriname, die gedurende enkele weken op bezoek was in ons staatsdeel ten einde hier de positie van de Surinamers in ogenschouw te nemen. „Maar zelfs de hoge verwachting, welke ik van Curaçao had, is nog overtroffen geworden. Dit wil niet zeggen, dat er natuurlijk aan de positie van de Surinamers niets meer te verbeteren zou zijn. Zo'n idealist ben ik niet. Maar ik meen toch wel een zeer gunstig rapport te kunnen overbrengen aan mijn Paters en aan de familieleden en vrienden van de Surinamers hier in Suriname. Allereerst moet ik dan een woord van lof en hulde wijden aan hetgeen de directies van de Curaçaose Petroleum Industrie Maatschappij en de Lago Oil and Transport Company voor de Surinamers doen.

Op de terreinen van beide grote maatschappijen heeft men mij niet alleen op zeer prettige wijze ontvangen en rondgeleid, maar ik ben verheugd om te hebben gezien hoe de Surinamers op Aruba en Curaçao wonen. Nogmaals, het is niet volmaakt, maar het volmaakte bereikt men nu eenmaal niet zo spoedig op deze aarde, ook al moeten wij ernaar blijven streven en ik heb zeker de indruk dat genoemde Directies dit ook wel zullen doen, vooral na hetgeen de Paters Brada en Holterman, die op Curaçao en Aruba met de zorg der katholieke Surinamers belast zijn, mij hierover hebben verteld."

Pater Kuypers en Pater Alhbrinck hebben verschillende parochies op onze beide hoofdeilanden bezocht en hebben hier en daar in verre parochies zelfs nog verwanten van bekende Surinaamse families in Paramaribo aangetroffen. Vanzelfsprekend was dit buitengewoon aardig, omdat de lieden thuis nu een persoonlijke groet zullen ontvangen, wanneer de beide Paters morgenavond naar wij hopen weer behouden in het broederstaatsdeel zijn teruggekeerd.

Pater Kuypers neemt gelijk bekend waar voor Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Theodoor van Roosmalen C.ss.R., die juist bij het uitbreken des oorlogs in Nederland was en dus niet terug kon keren. Sedert 1941 heeft men in Suriname ook niets meer van Zijne Hoogwaardige Excellentie vernomen.

In verband met de vele Surinamers, die thans een werkkring zoeken op Curaçao en Aruba meende Pater Kuypers, dat een reis naar Curaçao nodig was. Pater Alhbrinck werd alras bereid gevonden den Provicarius te vergezellen en gelijk de uitkomsten hebben bewezen is dit ook een buitengewoon goede keuze geweest. Pater Alhbrinck, die op verschillende plaatsen, voor de Mgr. Wulfringh-Stichting voor de Algemeen Middelbare School, op het Sint Thomas-college, voor de St. Aloysiuskring e.d. lezingen heeft gehouden over zijn ondervindingen in het Surinaamse oerwoud en bij de wilde stammen der Indianen heeft op ieder, die hem hoorde een onvergetelijke indruk gemaakt.

Thans is Pater Alhbrinck al weer enige tijd uit dit moeilijke werk, maar nog immer zit hij op een eenzame missie-post aan de Copieweg, 21 kilometer van de hoofdstad Paramaribo verwijderd.

— Hoe is het de missie-arbeid gesteld, Pater?

„Alvorens hierop te antwoorden zou ik u willen dankzeggen voor hetgeen Curaçao hierin medehelpt. Suriname heeft niet die ruime middelen als Curaçao en de katholieken vormen slechts ongeveer een vijfde van de bevolking. Toen de band met het moederland werd afgesneden is het een ogenblik erg moeilijk geweest. Maar gelukkig hebben toen onze Surinaamse Katholieken de moeilijkheden der Missie aangevoeld; op eigen initiatief richtten zij zowel de „Petrus Donders Stichting" in Suriname als de „Mgr. Wulfringh-Stichting" op Curaçao op, om de Surinaamse Missie te helpen. Maar dan bedank ik ook aan de avond voor onze terugkeer naar Suriname het Feestcomité, dat een aantal actieve Surinamers hier hebben opgericht en dat ons bij onze huldigingsavond een zo prachtige som heeft geschonken voor onze missie in Suriname.

Ik moge door middel van uw krant alle gevers wel heel hartelijk dank zeggen voor hunne bijdragen. En dan de missie zelf. Het is bij ons natuurlijk alles wat kleiner dan hier. Wij zijn de dankbare gasten van Pater Hulsman in zijn zo mooie moderne hospitaal. Al hebben wij in Suriname ons eigen katholieke ziekenhuis, het is natuurlijk niet zo als het St. Elisabethsgasthuis hier. En ook op andere gebieden zijn de verhoudingen ongeveer zo."

— En hoe is Aruba en Curaçao u bevallen?

„Prachtig. Het is een verademing geweest voor ons, die altijd in de bossen zitten nu eens de frisse wijde hemel te mogen zien. De meeste indruk heeft op mij gemaakt een rijtoer over het eiland Aruba, vooral tussen Oranjestad en San Nicolaas. Hier op Curaçao hebben wij bezoeken gebracht aan Santa Rosa en ook aan Westpunt en alle parochies, die men dan passeert. Vooral Westpunt zelf vind ik een idyllisch oord.

Over het klimaat blijken Pater Kuypers en Pater Alhbrinck verschil van mening te hebben. Eerstgenoemde vindt het hier wel heerlijk, fris ook, al zijn het nu juist de warme dagen. Pater Alhbrinck daarentegen verkiest het Surinaamse klimaat.

Er moest meer contact tussen de beide staatsdelen zijn, verklaren de beide Paters. „Het is jammer, aldus Pater Alhbrinck, dat er in het Comité Suriname—Curaçao te Paramaribo zo weinig leven zat. Ik was er zelf lid van, maar het is ter ziele gegaan, zoals u in de krant hebt kunnen lezen. Zou er niets aan te doen zijn het contact tussen de beide staatsdelen te bevorderen?"

Beide Paters hebben ook besprekingen gevoerd met Zijne Excellentie Gouverneur Dr. Piet A. Kasteel en meenden, dat ook de energieke wijze waarop onze Landvoogd de verschillende zaken principieel weet aan te

pakken, slechts in het belang van ons staatsdeel is. De besprekingen met den Landvoogd, evenals die welke veelvuldig gevoerd werden met den Apostolisch Vicarius, Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P. I. Verriet O.P., droegen uiteraard een confidentieel karakter, zodat de persman hierover weinig schrijven kan. Maar wel zeiden de Surinaamse Paters ons in hoge mate tevreden te zijn.

„Ons contact met Surinamers is natuurlijk meer gemeenschappelijk geweest dan individueel. Dat kon niet anders, gezien de korte tijd, die ons ter beschikking stond. Ons programma is overboekt."

— Hebt u nog veel te doen dan buiten de eigenlijke bestudering van de zaken der Surinamers, Pater?

„Nog wat anders? Natuurlijk. Achtereenvolgens hebben Pater Hulsman, Pater Van der Meer en Pater Brada ons rondgeleid en ook al zijn wij vermoeid, wij zijn blijde alles gezien te hebben. Het begon, na het hospitaal waar wij zo heerlijk fris en koel konden logeren, al met het Zeemanshuis. Een prachtige instelling is het en het spijt ons eigenlijk, dat wij Zondagmorgen in de lucht zitten, anders hadden wij zo graag de samenkomsten in verband met de Rozenkranszondag daar bijgewoond. Maar ja, dat kan nu niet anders. Dan hebben wij zo juist de Katholieke Ambachtsschool bezocht. Ook al een mooie instelling, waar wij weer enkele jongelui aantroffen, die wij ook al bij de Broeders van Brakkeput hadden gezien. Wij hebben het St. Martinusgesticht bezocht en het St. Thomascollege en de Bisschoppelijke Nijverheidsschool, altemaal mooie instellingen waarover wij veel te vertellen zullen hebben als wij weer terug zijn in Suriname."

— Dus, Paters, over het algemeen geloof ik wel, dat gij tevreden zijt over uw bezoek?

„Zeker, zeker, wij zijn niet alleen tevreden, maar ook blijde, dat wij hier geweest zijn. Wij menen zeker, dat hetgeen wij hier hebben gedaan en besproken de verstandhouding tussen de beide Nederlandse missies zal bevorderen en bovendien voor de Surinamers hier en hun families bij ons zeker heel goed geweest is."

CURAÇAO

GEBEDSDAG VAN ROZENKRANSZONDAG.

In verband met de door Zijne Hoogwaardige Excellentie den Apostolisch Vicarius van Curaçao in gemeenschap met de Bisschoppen van Nederland, Engeland en Wales uitgeschreven gebedsdag voor aanstaande Zondag wordt nog het volgende medegedeeld:

„In de pro-cathedrale kerk van St. Anna zal de Hoogmis worden opgedragen met de speciale intentie om door de Voorspraak van Onze Lieve Vrouw ter Victorie Gods zegen af te smeken over allen, die strijden te land, ter zee of in de lucht, voor spoedige overwinning en bevrijding van Nederland en Indië. Gedurende deze plechtigheid, welke om 9 uur door de Curom zal worden uitgezonden, zal Zijne Hoogwaardige Excellentie de Apostolisch Vicarius een kort woord spreken."

Onnodig lijkt het ons van Redactiewege allen heel hartelijk op te wekken om op Rozenkranszondag deze bizondere gebedsdag mede te vieren, juist in een tijd, dat de vijand, zijn ondergang nabij ziende, dood en verderf over de onschuldige weerlozen zaait.

SINT ALOYSIUS-KRING HULDIGT PROVICARIUS VAN SURINAME.

Gisteravond werd de Hoogeerwaarde Pater Stephanus M. Kuypers C.ss.R. Provicarius van Suriname, in het Clubgebouw San Hosé te Pietermaai door de Sint Aloysiuskring gehuldigd.

De Voorzitter van de Kring opende de feestavond met een huldigingsrede en bood den Pater enkele honkbal- en tennis-benodigdheden aan, om die te gebruiken voor de K.S.C. in Suriname. Hierop volgde een daverend applaus en de voorstelling werd ingezet.

Er werd een goed geslaagd toneelstuk „De gierige erfoom" opgevoerd door de Kring. Ook de Hawaii-band, onder leiding van den Heer Jules Dijkstra, was op zijn best. Door vervoersmoeilijkheden kon de kindergroep van de Sint Aloysius Kring niet komen, waardoor verschillende kleine nummers van het program vervielen. Na afloop bedankte de Provicarius voor de Hem gebrachte hulde en spoorde de aanwezigen aan om lid te blijven van de Sint Aloysius-Kring, opdat zij daardoor de **Missie in Suriname mogen blijven steunen** en opdat zij zich vormen tot degelijke Katholieke Surinaamse mannen.

VERENIGINGSNIEUWS.

— K.S.C.: Voetbalwedstrijden Zondag 3 October as. Rifterrein: 10 uur Staco B — Dosco B (scheidsrechter J. Ph. T. Leander); 15 uur Jong Suriname — The Western Star; 16.30 uur Vitesse — De West.

Juicio-terrein: 10 uur Tropial A — Vitesse A (scheidsrechter Nicolaas).

NIEUWE BENOEMING VOOR MR. HOOGEVEEN.

Mr. Henri J. M. Hoogeveen, Curaçao's Administrateur van Financiën is door Z. E. Minister Dr. Hubertus van Mook benoemd tot Lid van de Nederlandse Financiële- Economische- en Scheepvaart Commissie kortweg genoemd, de Missie Steenberghe. De Heer Hoogeveen zal zitting hebben in de afdeling voor Nederlands Oost- en West-Indië, welke haar kantoren heeft in New York en Washington en tot voor kort onder wijlen Dr. George H. S. Hart stond. Ook de Heer Mr. J. C. Brons (voor Suriname) werd tot lid benoemd.

De Heer Hoogeveen zal uiteraard voornamelijk -advies geven ten aanzien van Curaçao, maar aangezien Nederlands Oost-Indië hem ook welbekend is, zal ook daarvoor zijn aandacht gevraagd worden.

De Heer Hoogeveen verwacht tweemaal per jaar naar de Verenigde Staten te zullen reizen voor werkzaamheden als lid van de Commissie. Overigens zet hij zijn taak hier als gewoon voort. De Heer Hoogeveen zit thans in 12 officiële commissies, exclusief de verenigingen, waarvan hij bestuurslid is.

EEN NIEUWE „STOEP".

Drukkersmoeilijkheden ten spijt is de nieuwe editie van „De Stoep" heden verschenen. Dit nummer is een mengelbundel van proza en poëzie. Voor het eerst in de drie jaren van haar bestaan publiceert „De Stoep" thans gedichten van een geboren Curaçaoënaar P. Lauffer. Vanmiddag is „De Stoep" op de gewone plaatsen verkrijgbaar.

RASPUTIN.

Rasputin (West-End). Zijne Majesteit de Tsaar Aller Ruslanden zou zich gewisselijk verbazen, wanneer hij deze film bijwoonde. Dat komt ervan, als Hollywood geschiedenis gaat plegen ten bate van de beurs. Het begint al met de aankondiging van een aantal fictieve personen, zodat men al terstond in de war gebracht wordt, omdat wat in werkelijkheid bijvoorbeeld door Prins Felix gedaan is op de film het werk is van Prins Paul. Een ogenblik later is men in een Russische kathedraal, waar het orgel luide speelt, terwijl iedereen weet, dat in de Russische kerk juist niet gemusiceerd wordt. En zo zou men kunnen doorgaan tot het einde van de film, waar de gehele tsarenfamilie terstond na aankomst vermoord wordt. Wij geloven niet, dat er in de film vermeld wordt, dat deze koningsmoord te Jekaterinenburg plaats vond, maar daar was het in elk geval, zij het al niet terstond na aankomst aldaar, zoals deze „historische" film doet denken.

Hiermede willen wij zeker niet zeggen, dat deze film een mislukking is. Voor Hollywood is het zeker nog een goede film, die doet zien hoe de oude dynastie der Romanofs door de oplichter en vrouwenloper Rasputin onder het mom van de godsdienst werd ondermijnd. Rasputin behoorde niet tot de officiële Russische staatskerk, maar tot een droepersecte, die de incarnatie van God in elk individu aannam. het huwelijk verwierp maar de vrije ontucht oefende na luxurieuze geheime samenkomsten waar het tussen mannen en vrouwen warmpjes toeging. Rasputin (geboren als boer in Siberië geraakte in deze kringen verzeild, kreeg invloed op Hare Majesteit Alexandra Feodorovna de Tsarina, van geboorte een Duitse prinses, voor wie de Heilige Orthodox-Katholieke Apostolische Kerk van Rusland een gesloten boek bleef — ook al deed zij van harte haar best en was zij een vrome vrouw — en die, mede door de wanhoop van haar aan haemophilie lijdenden kroonprins, daardoor des te spoediger in handen viel van iemand, die een meesterintriguant was, zichzelf een man Gods noemde en op priesters schold. Aan Rasputin is het te wijten geweest, dat Rusland de oorlog verklaarde, waaruit een breuk tussen Rasputin en de Tsarina ontstond — helaas te laat. Rasputin had de monarchie zodanig ondermijnd, dat het te laat was. De pogingen van den bekwamen, welmenenden en hervormingsgezinden Nicolaas II had hij steeds weten te voorkomen, het gezag van den tsaar had hij ondermijnd, de bekwaamste ambtenaren waren door intrigues verwijderd en toen Rasputin vermoord werd, was het te laat. Weldra zouden naar het recept van de Franse revolutie de leden van de tsarenfamilie volgen.

BURGERWACHT CURAÇAO.

Bewakingsdienst, Vervolg en Kaderklasse.

Met ingang van 2 October 1943 worden de wachten van de **bewakingsdienst** voorlopig opgeheven. Een nieuwe regeling betreffende de nieuwe diensten wordt ontworpen en zal te zijner tijd worden bekend gemaakt.

De lessen van **Kader en Vervolgklasse** komen in verband hiermede te vervallen.

NEDERLAND.

GEALLIEERDE VLIEGERS VALLEN AAN.

Geallieerde vliegers hebben gisteren hevige bomaanvallen gedaan op Manaioeto (Timor), Sorong (Nieuw Guinea) en Boela (Ceram).

ONDERSCHEIDINGEN.

Prinses Juliana heeft gisteren te Québec de „wings" uitgereikt aan een aantal Nederlandse vliegers.

TE LONDEN AANGEKOMEN.

Generaal-Majoor Dijxhoorn is voor besprekingen met de Nederlandse regering uit Washington te Londen aangekomen.

LANDSRADIO & TELEFOONDIENST

De Directeur van landsradio en Telefoon dienst maakt bekend, dat vanaf 1 OCTOBER 1943 N.L.T. Telegrammen naar VENEZUELA kunnen worden verzonden tegen f. 0.20 per woord met een minimum van 25 woorden

2—1

De onder-afdeeling Curacao van de Vereeniging

„Het Nederlandsche Roode Kruis"

geeft hierbij met diep leedwezen kennis van het overlijden van haren voorzitter

Dr. W. H Winkel.

WILLEMSTAD 1 OCT. 1943.

Het Bestuur.

CURACAOSCHE SPORT CLUB

In verband met het droevig heengaan van onzen dierbaren Voorzitter

Dr. W.H. Winkel,

zal de club op ZATERDAG 2 en ZONDAG 3 October gesloten zijn.

Het Bestuur.

Met leedwezen geven wij kennis van het overlijden, tengevolge van een noodlottig ongeval, van onze werknemers **OSCAR LUDWIG NORTON** en **FRANS LOUIS JURRIAANS.**

De teraardebestelling zal hedenmiddag plaats vinden respectievelijk op de Maçonieke begraafplaats en de protestantsche begraafplaats aan de Roodeweg Otrabanda.

Vertrek van het Sanatorium resp. 4 en 5 uur n.m.

Wij betuigen onze oprechte deelneming aan de nabestaanden.

Emmastad, 2 Oct. 1943

N.V. Cur. Petr. Ind. Mij.

DE HEER EN MEVROUW
CHONG ROMER

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun zoon

- Ritland -

2 October 1943

DE HEER EN MEVROUW
H. PERLMAN - STERNBERG

GEVEN MET GROOTE BLIJDSCHAP KENNIS VAN DE GEBOORTE VAN HUN ZOON

- Robert Bram -

St. Elizabeths Gasthuis
29 September 1943
1 Tischri 5704

BUITENLAND.

HAGEN IN DUITSLAND GEBOMBARDEERD.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„In de afgelopen nacht hebben vliegtuigen van het Bommenwerperscommando een hevige aanval gedaan op het industrie-gebied van Hagen in het Zuidoostelijk deel van het Ruhrgebied. De aanvankelijke berichten geven te kennen, dat het bombardement goed geconcentreerd was. 2 Onzer vliegtuigen worden vermist".

Hagen, een stad op 16 kilometer ten Zuiden van Dortmund, heeft een bevolking van 150.000. Zij was dikwijls het nachtelijke doel van de Raf. Zij ligt temidden van een gebied met belangrijke ijzer- en staalgieterijen, machinebouwkundige- en wapenfabrieken. Tevens is het een groot spoorwegcentrum met uitgebreide rangeerterreinen en herstellingsplaatsen. Tot de voornaamste fabrieken behoren de Accumulatoren Fabrike A. G. Deze maken batterijen, motoren en andere electrische apparaten voor duikboten (Londen, (AP) 2.10).

OLIEVERVOER VIA ZWEDEN STOP GEZET.

Het Zweedse Departement van Buitenlandse Zaken zeide, dat Zweden met ingang van heden de doorvoer van olie van het buitenland naar welk land ook over zijn spoorwegen heeft stop gezet. Deze maatregel slaat voornamelijk op Duitsland, dat nu gedwongen zal zijn zich te verlaten op zijn scheepvaart teneinde zijn troepen in Noorwegen en in het Noorden van Finland van olie te voorzien. De zegsman legde uit dat olie niet inbegrepen was in het besluit van Augustus dat het vervoer van oorlogsmaterialen door Zweden verbood. (Stockholm, (AP) 1.10).

DAG EN NACHT BOMBARDEMENTEN OP DUITSLAND.

Uit het Noorden en het Zuiden wordt Duitsland dag en nacht gebombardeerd. Vliegende Forten onderwierpen gisteren overdag de stad München aan een krachtige bestoking en in de afgelopen nacht bevonden zowel Britse als Noordamerikaanse bommenwerpers zich boven het Rijnland en Westfalen. De stad Hagen was het voornaamste doel (Londen, (AP) 2.10).

HEVIGE GEVECHTEN IN DALMATIË.

Een communiqué van het Joegoslavisch Nationaal Bevrijdingsleger, uitgezonden door de radio der Verenigde Landen te Algiers, luidt als volgt:

„Hevige gevechten zijn gaande bij Split en in het gebied van de rivier Neretva. Te Susak zijn de patriotten hecht in het bezit van de hoogten die de stad beheersen, vanwaar hun artillerie de vijandelijke stellingen beschiet. Het tweede legercorps heeft een plaats in de Nova Gradiska sector ontzet. In Slowenië handhaven onze partijgangers hun stellingen in de gebieden van Ljubiljana, Gorizia en Triest. In Herzegowina, in de omstreken van Sanjak, en in Montenegro maken onze troepen succesrijke voortgang. Gedurende de afgelopen dagen hebben onze mannen 26 locomotieven en meer dan 100 wagens in Croatië vernield." (Londen, (AP) 1.10).

GEALLIEERDE VERSTERKINGEN NAAR ITALIË.

Een militaire zegsman van Berlijn zeide, dat grote contingenten van Geallieerde troepen de Italiaanse havens Brindisi en Taranto binnenstromen en mogelijk bestemd zijn voor de invasie van de Balkan. Volgens een ander bericht uit Berlijn zouden de Duitse troepen zich gestadig terugtrekken in de sector van Napels onder de zware druk van het 5e leger. Men beweerde, dat de nazies de haven van Napels echter zo duchtig vernield hebben, dat hij geruime tijd niet bruikbaar zal zijn voor militaire doeleinden. Zweedse correspondenten in Berlijn maakten ook melding van Duitse moeilijkheden ten aanzien van het Oostfront (Stockholm, (AP) 2.10).

STAKING IN BUENOS AIRES.

Reizigers uit Buenos Aires deelden mede, dat ongeveer 20.000 arbeiders van 4 grote conservenfabrieken in staking gingen zelfs nadat zij de waarschuwing kregen, dat dit door de Regering als onwettig werd beschouwd. (Montevideo, (AP) 1.10).

DE STATENVERKIEZING IN SURINAME.

Uit Suriname ontvingen wij de volledige lijst van namen met uitgebrachte stemmen bij de verkiezing voor de Staten:

Dr. Einaar	1180
Gravenberch	65
Jong Baw	1184
Kraan	**1239**
Lim A Po	1228
J. de Miranda	1193
Mr. J. C. de Miranda	1216
Payens	1203
Dr. del Prado	1194
Mev. Schneiders-Howard	134
Wolff	52
Zaal	1136
Het totaal aantal uitgebrachte stemmen was	1515
Ongeldig	186
Geldig	1329

Na afloop der verkiezingen werd uit de bevolking een ovatie gebracht aan de gekozenen.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Caïro** meldt, dat Maritza, Calato en Kattavia op Rhodes in de nacht van Donderdag gebombardeerd werden.

— **Uit Noord-Afrika** wordt gemeld, dat de stad Benevento ten Noord-Oosten van Napels, direct bedreigd wordt.

— **De Duitse radio** beweerde, dat Leningrad gisteren opnieuw door Duitse lange afstands kanonnen beschoten werd.

— **Een bericht uit Zwitserland** zegt, dat de Duitse strijdkrachten in de sector van Napels naar Rome teruggetrokken worden om een verdedigingslinie op te werpen rondom de Italiaanse hoofdstad. De correspondent zeide: „Het schijnt, dat de Duitsers besloten hebben de Geallieerden vóór Rome te bestrijden.

— **De Hertog van Plymouth** is in de leeftijd van 54 jaar overleden. De nieuwe Hertog is Burggraaf Winds.

— **Het Duitse communiqué** deelde mede, dat plaatselijke Russische aanvallen ten Zuid-Oosten van Zaporozhe werden afgeslagen.

— **Het Japanse agentschap Domei** deelde mede, dat 18 Noordamerikaanse bommenwerpers geëscorteerd door meer dan 20 gevechtsvliegtuigen, gisteravond het gebied van Haiphong in Frans Indo-China hebben aangevallen.

— **Wellingtons** van de Raf uit Brits-Indië hebben gisteren de stad Akyab in Birma gebombardeerd. Alle bommen vielen in het doelgebied. Er werden verschillende branden gesticht, waarvan een 80 kilometer ver zichtbaar was.

— **De nieuwe** Russische Ambassadeur in Groot-Britannië, Feodor Gusev, is hedenmorgen in Londen aangekomen. Hij werd ontvangen door Sir John Monck als vertegenwoordiger van Eden, en gezagsdragers van de Russische Ambassade.

Colombia's betekenis voor de wereld.

(Biezondere corrpesondentie)

Een van de prettige ervaringen die de toerist, maar vooral de in Colombia verblijf houdende vreemdeling opdoet, is, dat men in het algemeen den vreemdeling wel gezind is. De aangeboren beleefdheid speelt hierbij natuurlijk een rol, maar bovendien hebben vele Colombianen zeer aangename herinneringen aan hun verblijf in het buitenland, waar ze heel vaak een gedeelte van hun studietijd hebben doorgebracht, en dit komt den vreemdeling in het algemeen onwillekeurig ten goede. Zeer voorkomend en toegefelijk zijn ze, wat de taal van den vreemdeling aangaat. Er zijn er maar weinig, die erin slagen, correct Spaans te spreken, en de zonden tegen de taalregels zijn heus niet mals, want wie niet op heel jonge leeftijd Spaans heeft geleerd, en vooral met grammatica en zinsbouw grondig op de hoogte is gekomen, leert zelden de taal beheersen. Wij Nederlanders, die toch de naam hebben (althans dat verbeelden we ons) van polyglotten te zijn, hebben het Spaans, dat toch een taal is, die door meer dan 100 millioen mensen gesproken wordt, al heel stiefmoederlijk behandeld, en dat is zeker ook onder de leden van de Nederlandse kolonie te merken. Maar de reactie van den Colombiaan tegen die vloedgolf van „barbarismen" is biezonder correct, en zeker moet de zelfbeheersing groot zijn, als men de liefde voor de Spaanse taal en haar sierlijke uitdrukkingsmogelijkheden vooral door den Bogotano in aanmerking neemt. Toch heeft Colombia maar weinig vreemdelingen, lang niet zoveel als Argentinië, Brazilië, Chili en ook Peru. Vroeger waren hier de Duitsers zeker de talrijkste vreemdelingen kolonie, maar toen in December 1941 Colombia de relaties met de Asmogendheden verbrak, zijn tal van Duitsers en Italianen naar hun land teruggekeerd. Onder de vreemdelingenkolonie nemen denkelijk de Noordamerikanen de eerste plaats in. Grotendeels komt dat door de geweldige uitbreiding die de Noordamerikaanse Ambassade en andere regerings-agentschappen hebben ondergaan. De oorlogsomstandigheden zijn hiervan natuurlijk voornamelijk de oorzaak. Naast de gewone diplomatieke vertegenwoordiging heeft men hier militaire maritieme en luchtvaart-attaché's, verder de handels-afdeling met zwarte lijst, afdeling voor voorrangsvergunningen, de medewerkers van de Board of Economic Warfare die de import van Noordamerikaanse waren regelt, volgens vereisten van 1o. Noodzakelijkheid voor de Colombiaanse economie; 2o. Misbaarheid voor de Noordamerikaanse oorlogsnijverheid; 3o. Beschikbare scheepsruimte; 4o. Politieke gezindheid en activiteit van de kopers. Het is natuurlijk, dat men pro-As firma's of personen uitsluit van de schaarse goederen-voorziening. Behalve dit, zijn de Noordamerikanen ook zeer actief in ontginning van natuurlijke bronnen van het land, gedeeltelijk ten gevolge van hun goede nabuur-politiek, gedeeltelijk ten gevolge van oorlogsbehoeften. De voornaamste producten zijn hierbij rubber en kina, artikelen die wegens afgesneden zijn van de Maleise en Nederlands Oostindische markten zeer schaars zijn geworden. Met hun gewone energie en voortvarendheid zijn de Noordamerikanen hier aan het werk getogen, vele ontoegankelijke gedeelten van het land zijn of worden door aangelegde wegen in de kring van de bewoonde wereld gebracht en zeer zeker zal dit in de toekomst biezonder aan de ontsloten gebieden ten goede komen. Op alle mogelijke wijze wordt de winning van rubber zowel als kinabast bevorderd, en het is waarlijk ongeloofelijk hoezeer beide in betekenis zijn toegenomen. Weliswaar is de rubbercultuur nog niet lonend naar voor-oorlogse normen, maar ongetwijfeld zal dit verbeteren. Ook de kinabast is nog niet van hoog gehalte, in het algemeen. Heel veel kunstmatige kinacultuur is hier nog niet, in tegenstelling met Guatamala, en ook van de vestiging van een kinine-industrie is nog niets definitiefs gebleken. Toch heeft deze zaak aller belangstelling, niet in het minst die van de Regering, die onlangs voor een te vestigen kinine-industrie belangrijke belasting-voorrechten heeft gegeven. Men kan zeer zeker verwachten, dat Colombia na de oorlog zowel een rubber- als kina-producent van enige betekenis zal blijven.

Maar ook op ander gebied verrichten de Noordamerikanen even belangrijk als nuttig werk, namelijk op gebied van openbare gezondheid. Verleden jaar heeft de Co-Ordinator for Inter-American Affairs, Nelson Rockefeller een bezoek aan Colombia gebracht, en besprekingen met de Colombiaanse regering gehouden. Als gevolg daarvan is een Noordamerikaans-Colombiaanse gezondheidsdienst opgericht, werkende onder leiding van het Ministerie van Arbeid, Hygiëne en Sociale Voorzorg alhier.

De fondsen zijn gedeeltelijk van Noordamerikaansen, gedeeltelijk van Colombiaansen oorsprong. Het werk bestaat o.a. uit intensieve malaria-bestrijding in sommige districten, in de eerste plaats door behandeling van deze gevreesde ziekte, die in Colombia wel een derde van de bevolking tot haar slachtoffers rekent en later ook door praeventief optreden, d.w.z drooglegging van moerassige streken. Het is bij deze malaria-bestrijding zeker een nadeel, dat er zulk een groot gebrek aan kinine bestaat, en men behelpt zich nu voornamelijk met synthetische preparaten als atabrine en metaquina, producten die weliswaar niet de grote algemene therapeutische waarde van kinine hebben, maar nu toch dienst kunnen doen.

Ook op gebied van bestrijding van andere tropische ziekten, zoals piam, amoebas, en soortgelijke, zijn de Noordamerikanen actief. Hygiënisch werk van algemene aard wordt voorts ook nog in sommige ver verwijderde streken van de Llanos verricht, terwijl in Bogotá onlangs een verpleegsterschool is opgericht, teneinde het gehalte van dit personeel te verbeteren. In totaal zijn een 15-tal Noordamerikanen, waaronder natuurlijk vooral medici, bij deze instelling bezig, die in totaal met een kleine 800 man personeel werkt. Buitendien is natuurlijk de Colombiaanse Regering zelf ook nog actief en doet zij zeker haar best, zich van de zeer zware taak, de verbetering van de gezondheidstoestand van het land te bevorderen. Tropische ziekten van grote verscheidenheid, die op vreselijke wijze onder de bevolking hebben gewoed, onvoldoende geneeskundige hulp op het platteland vooral, door de uitgestrektheid van het land en de slechte verbindingen, primitieve, onhygiënische gewoonten van de bevolking, zijn problemen van geweldige omvang, die ook al door budgetaire moeilijkheden, nog niet voldoende bedwongen zijn.

Als cultureel-propagandistisch lichaam werkt ook de Coordinator for Inter-American affairs, die behalve de bovengenoemde medische afdeling ook een culturele en propaganda-afdeling heeft. Cultureel attaché van de Noordamerikaanse Ambassade, is Herschel Brickell, die een grote activiteit ontwikkelt. Hij schrijft, houdt voordrachten, terwijl verder onder zijn leiding, en met medewerking van bekende Colombianen radio-cursussen worden gehouden in het Engels, de Noordamerikaanse geschiedenis, waarbij natuurlijk ook vergelijkingen worden getroffen tussen George Washington en Simón Bolivar. Was vroeger voor de studie van het Engels in Bogotá alleen, als semi-officieel lichaam het Instituto Colombo-Britanico, sinds korte tijd bestaat er ook een Centro Colombo-Americano, waar zowel de Noordamerikanen Spaans als de Colombianen Engels kunnen leren. De Engelse lessen, die het Centro-Colombo-Americano geven, welke cursussen door de Radiodifusora Nacional worden uitgezonden, zijn zeer populair. Natuurlijk zorgt ook de Noordamerikaanse culturele propaganda voor de bevordering van de Inter-Amerikaanse solidariteit en de gedachte van de goede nabuur-politiek.

Intussen moet men niet denken, dat de Colombianen anti-Europees zijn geworden onder invloed van deze propaganda. Men is hier in de eerste plaats pro-Latijns en dan wel vooral pro-Frans gezind. Temidden van het beeld van diep politiek verval, dat Frankrijk in de laatste jaren te zien heeft gegeven, leest men steeds weer blijken van diepe sympathie voor de Fransen, voor de moeilijke tijd, die het Franse volk doormaakt, en blijkt ook telkens weer, dat de aangename tijden die tal van Colombianen in Frankrijk en dan speciaal in Parijs hebben doorgemaakt, door hen als een van hun kostbaarste herinneringen worden beschouwd. Dezelfde houding wordt aangenomen tegenover de Italianen, waar nu het Italiaanse als slachtoffers van het fascisme wordt voorgesteld. Hier is kort geleden een beweging van „Vrij-Italië" ontstaan, die nogal wat sympathie heeft bij het publiek, en inderdaad handig gebruik weet te maken van deze tegenwoordig nogal populaire gedachte. Dat er zelfs nog wel een verschil bestaat tussen een politiek van Pétain, die tenslotte meende, dat de oorlog zo goed als verloren was, en daaruit zijn onvermijdelijke conclusies trok, en de jakhals-handelwijze van Mussolini, die zeer zeker direct woelingen van het Franse volk zou hebben opgewekt, en zeker krachtige protesten van alle Fransen in het buitenland, die toch vrij voor hun mening konden uitkomen, blijkt aan vele Colombianen te ontgaan.

Natuurlijk is op zichzelf beschouwd, de Colombiaanse voorliefde voor de Latijnse Europeanen te begrijpen, immers de Spanjaarden hebben, in tegenstelling met de Nederlanders, niet alleen hun koloniën politiek veroverd, maar de aldus verworven gebieden ook geheel met hun cultuur, gewoonten en hun taal doordrongen. De bouwstijl van dit land was tot aan het begin van deze eeuw zuiver Spaans, in Colombia en vooral in Bogotá wordt een uitstekend Spaans gesproken, men heeft er tropische Spaanse vermaken als stierengevechten en hanen-kampen, de omgang tussen mannen en vrouwen is „op Spaanse leest geschoeid", de Spaanse litteratuur en muziek is hier zeer gezien, men heeft hier begrippen van „alta sociedad", die duidelijk voortkomen uit de ideeën van de „grandes" uit het feodale Spanje. Voorts zijn hier tal van Spaanse republikeinen, die eigenlijk de culturele banden met Spanje opnieuw hebben versterkt. Geheel anders is hierbij de Nederlandse koloniale politiek in practijk geweest, het Nederlands heeft zich, althans in Oos-Indië, slechts beperkt tot steunpunten, die tot steden zijn uitgegroeid.

Zo zeer gevoelen de Colombianen zich „verspaanst", dat ze spreken van ras-verwantschap, niet alleen met Spanjaarden, maar ook met Fransen. Denkt men aan de invloeden van 7 eeuwen Moorse overheersing in Spanje, en verder aan die van Indianen en negers, althans in ethnologische zin, dan blijkt, dat ook deze ras-theorie op even los zand is gebouwd als die van Adolf Hitler.

Intussen is Colombia wel een van de meest verspaanste landen van Zuid-Amerika. Hier zijn slechts enkele duizenden Indianen, die hun eigen gewoonten en vooral taal hebben gehandhaafd, in Ecuador, en vooral Peru en Bolivia is dit aantal veel groter, terwijl Chili en Argentinië een heel groot aantal vreemdelingen herbergen, Italianen en Duitsers, hetgeen natuurlijk veel invloed op de gehele levenswijze van het land, zowel als van zijn politiek heeft gehad.

HITLER AAN HET OOSTFRONT.

Uitzendingen van het zogenaamde Duitse „Vrijheidsstation", die in Zweden werden opgevangen, deelden mede, dat Hitler zijn hoofdkwatier aan het Russisch front gevestigd heeft en zijn generaals opdracht gaf „geen voet gronds" verder dan de Dnjepr af te staan (Stockholm, (AP) 1.10).